

Akkord-forbindelser og erstatninger - Alle eksempler er vist i C dur

Akkordgrupper: (læses i forbindelse med **“Farvning” af akkorder**)

Til Dominant-gruppen hører: Alle dominant-septimakkorder (7'ere) uanset hvilke toner de er “farvet” med: A7#5 G7b9 osv.

Til Mol-gruppen hører: Alle molakkorder bortset fra molakkorder med sænket kvint: f.eks. Dm7b5

Til Dur-gruppen hører: Alle durakkorder som ikke bruger lille septim. Disse akkorder kan have stor septim (maj7) eller tilføjet sekst mv.

Til Dim-gruppen hører: (Helformindskede) Alle dim-akkorder

Til Halvformindskede høre: Alle molakkorder med sænket kvint: Mol 7b5

De 4 historiske perioder inden for jazz - Metodisk progression

Periode 1 (1920-45) REAL KVINTGANG

AKKORDFORMLER/SAMMENHÆNG:

A) C-(E7)-A7-D7-G7-C

B) C-(C7)-F-F#o-C/g-A7-D7-G7-C

“FARVNING” AF AKKORDER:

Durgruppen: Tilføjes stor sekst (C6 - F6)

Dominantgruppen: Tilføjes stor none (G9 - D9)

Toneartens dominant: Tilføjes 13 (G7 I C dur) Normalt indgår 9'eren (og 7'eren) i en 13-akkord, men den kan også udelades. Den bliver så ofte nævnt G7/6

Andre farvninger indgik også, f.eks. #5 og b9 men af metodiske hensyn gemmes disse til næste periode.

MOL-SUBDOMINANTEN

Molsubdominanten (Fm i C dur) blev ofte anvendt i den tidlige jazz og helt frem til 60'erne.

AKKORDFORMLER/SAMMENHÆNG:

A) C-F-Fm-C

B) C-F-Fm-G7-C

Periode 2:1945-55 II-V-I progressionen

AKKORDFORMLER/SAMMENHÆNG:

A) Dm7-G7-Cmaj

B) Dø-G7-Cm6 (Cm7)

C) Dm7-G7-Cm-F7-Bbø-Eb7 osv.

D) Dø-G7-Cø-F7-Bbø-Eb7 osv.

E) Dm7-G7-Dbm7-Gb7-Cm7-F7 osv.

“FARVNING” AF AKKORDER:

Dur-gruppen: Maj 7 eller 6'ere

Mol-gruppen: 7'ere (med Tonica- eller Subdominant funktion kun 6'er)

Halvformindskede: 7'ere

Dominant-gruppen: b9, 9, #9, 13, #5 (+5))

Periode 3:1955-65

Periode 4:1965-

Mediantik:

Når to efterfølgende durakkorder - eller to molakkorder - ligger i tertsaftand op eller ned, kaldes det Mediantik. Terts'erne kan enten være store eller små. feks. C - Eb / C - E / C - A - / C - Ab
De forbindelser man bruger oftest er nok: lille terts op og stor terts ned.

I popmusik og nyere jazz kan V'trinet erstattes med SUBDOMINANTENS SUBDOMINANT

Erstattede/tilføjede akkorder:

IV' trinsakkorden: (Sub-dominanten)

Efter en IV' trinsakkord kan man ofte tilføje en IV' trins molakkord: C F [Fm] C

IV- trins moltreklingen (i en durtoneart) kan ændres til bVII' trins-9'er: C F [Bb9] C

eller man kan bibeholde IV- trins moltreklingen : C - F - Fm -Bb C

bVII' trins-9'eren går altid til I'trin